

Samen d'ran.

Een nieuwe bestuurscultuur in Nederland, dat is misschien wel een van de belangrijkste opgaven voor het nieuwe kabinet. Dat dat nodig is laat de afgelopen tijd wel zien. Tegelijkertijd staat Nederland voor het oplossen van grote vraagstukken zoals de coronacrisis, de woningnood en de problematiek rond stikstof en droogte.

Onze oproep: leer van de Achterhoek voor een radicale omslag in de Nederlandse bestuurscultuur. Laat gebaande paden los, experimenteer en stap over grenzen heen. Overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties maken hier in de Achterhoek met elkaar het beleid voor onze brede welvaart, voor onze Achterhoek, en dragen bij aan een goede balans in Nederland. Van idee tot en met de uitvoering, open en eerlijk. Doet u mee? Samen d'ran.

Geachte informateur, geachte onderhandelaars,

Namens 8RHK ambassadeurs wensen wij u veel succes met deze belangrijke opdracht. Wij hopen dat u samen een inhoudelijk mooi en waardevol regeerakkoord kunt sluiten en u bovenstaande oproep ter harte neemt. Wij doen u in deze brief een aantal handreikingen met onderwerpen die reeds brede steun hebben ontvangen, maar nog niet of onvoldoende in uw beleid zijn vastgelegd. Wij waarderen het zeer als u deze onderwerpen betreft in het opstellen van uw regeerakkoord.

De Achterhoek: regio van brede welvaart en SDG's

De Achterhoek is een krachtige regio met grote ambities. Een regio waar de kwaliteit van wonen, werken en leven hoog is. Een netwerkregio, gericht op naoberschap met mondiaal werkende industriële (familie)bedrijven die aantonen dat 'global' en 'local' heel goed samengaan. Al jaren laten we in de Achterhoek zien dat innovatie niet per se grootstedelijk is, maar ook hier, juist hier hand in hand gaat met verduurzaming en brede welvaart. We zijn niet voor niets de vierde brede welvaartsregio van Nederland.

In het licht van de gevolgen van de COVID-19 crisis en de urgentie ten aanzien van het bereiken van de Sustainable Development Goals (SDG's) zien verschillende overheden, adviesorganen, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven dat brede welvaart niet alleen gaat over kwalitatieve groei hier in Nederland, maar juist over onze wereldwijde ecologische en maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De Achterhoek hanteert al brede welvaartsindicatoren in beleid en monitoring van doelen uit de Achterhoek Visie 2030. De komende periode nemen wij graag, in samenwerking met het Rijk, het voortouw als experimenteerregio om het instrumentarium voor het meten van Brede Welvaart en de SDG's en het voeren van beleid hierop verder vorm te geven. Onder meer in samenwerking met onze innovatieve maakindustrie en bedrijven die zijn gespecialiseerd in voedseltechnologieën, waar we met 3D printen en digitalisering wereldwijd CO2 terugdringen en steeds meer *local to local* werken.

Onze tekstsuggestie voor in het regeerakkoord:

"Met het regionaal economische beleid zet dit kabinet verder in op de ontwikkeling van nieuw instrumentarium voor het meten en voeren van beleid op basis van brede welvaart en de Sustainable Development Goals (SDG's). De Achterhoek is als experimenteerregio al zeer actief met indicatoren voor brede welvaart en daarom bij uitstek geschikt om dit instrumentarium verder uit te werken."

Infrastructuur en RegioExpres

De Achterhoek ligt centraal in de verbinding tussen Noord- en Zuid-Nederland, en tussen West-Nederland en Duitsland. Perfect gelegen voor zowel grensoverschrijdende verbindingen als voor de verbinding tussen stedelijk en landelijk gebied. Daarnaast ideaal gelegen om een bijdrage te leveren aan de volkshuisvestelijke opgave van het land. Zeker voor de steeds groter wordende groep Nederlanders die vaker vanuit huis werken en belang hechten aan ruimte en een groene woonomgeving.

Voor de groei van ons inwoneraantal, van onze banen en onze maakindustrie is betere infrastructuur essentieel. Verlenging van de A15 en verbreding van de N18 zijn hard nodig als schakels tussen A12 en A1, om noord, zuid, oost en west optimaal te verbinden.

Daarnaast vragen we om de investeringen over spoor via de RegioExpres, een snelle spoorverbinding tussen Arnhem en Winterswijk. Dagelijks reizen 21.000 reizigers op dit traject. Hiermee is het één van de meest drukbezette stoptreinen in het land. De RegioExpres draagt zowel bij aan een betere balans in de woon/werkverdeling in Nederland als aan verdere duurzame en economische ontwikkeling.

In het recente Toekomstbeeld OV 2040 van het ministerie van I&M wordt de RegioExpres reeds positief genoemd. Daarnaast hebben politici van 9 partijen de RegioExpres reeds breed omarmd in de Akte van Oost, het stembusakkoord van Oost-Nederland.

Onze tekstsuggestie voor in het regeerakkoord:

“Het kabinet investeert verder in regionale bereikbaarheid over weg en spoor, zoals de opwaardering van de spoorlijn Arnhem-Doetinchem-Winterswijk (RegioExpres). Een goede verbinding tussen stedelijke gebieden en het landelijk gebied draagt bij aan een betere balans voor wonen en werken in Nederland.”

Regionalisering van de zorg

In al uw verkiezingsprogramma's wordt gepleit voor regionalisering van de zorg. De Achterhoek start als eerste regio met het Kavelmodel van HealthKIC – onder de noemer Achterhoek Gezond - om te werken aan verbetering van de gezondheid van alle inwoners. Onder meer Menzis, de Noaber Foundation, PGGM, Alles is Gezondheid en het ministerie van VWS ondersteunen dit initiatief. Dit samenwerkingsverband tussen zorgorganisaties, zorgverzekeraars, overheden en ondernemers zet zich in om de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van onze zorg te waarborgen.

Onze tekstsuggestie voor in het regeerakkoord:

“Om de juiste zorg op de juiste plek te bieden investeert dit kabinet in verdere regionalisering van de zorg. We kijken daarbij specifiek naar de Achterhoek, die als eerste regio in Nederland via het Kavelmodel start met een vernieuwende organisatievorm van gezondheidszorg waarbij collectief wordt ingezet op preventie en gezondheid.”

Kringlooplandbouw

Verduurzaming van de landbouw is van groot belang. De Achterhoek is nadrukkelijk betrokken bij deze transitie. Eerder heeft het Rijk de Achterhoek aangewezen als experimenteerregio voor de kringlooplandbouw. Zoals met Vruchtbare Kringloop Achterhoek, Kunstmestvrije Achterhoek en agro-innovatiecentrum De Marke (een samenwerking met Wageningen University & Research). De oplossingen die binnen deze initiatieven ontwikkeld en getest worden, zijn breed toepasbaar voor de rest van Nederland. Bovendien is de Achterhoek pioniergebied voor het nieuwe Nationaal Programma voor het Landelijk Gebied (NPLG).

Onze tekstsuggestie voor in het regeerakkoord:

“De huidige ombouw naar kringlooplandbouw gebeurt in samenhang met de grote energieopwekkingsopgaven, de stikstofproblematiek, droogte en biodiversiteit. De Achterhoek loopt voorop in innovatie van de agrarische sector en kringlooplandbouw. Het kabinet pakt droogte en stikstof in samenhang aan en investeert daar waar de problemen het grootst zijn. Zo is een oplossing voor de Veluwe, Twente en de Achterhoek ook een oplossing voor heel Nederland.”

Samenvattend

Wij bieden het kabinet experimenteerimte voor:

- de koppeling van SDG's aan regionale economische groei en brede welvaart;
- kringlooplandbouw in samenhang met grote (plattelands)opgaven;
- regionalisering van de gezondheidszorg.

Wij vragen van het kabinet:

- Inzet om de eigen bestuurscultuur aan te pakken;
- Inzet en middelen om samen met u in bovengenoemde onderwerpen op te trekken;
- De komende jaren met ons verder te kijken hoe wij gekoppeld aan onze kwalitatieve groei ook onze bereikbaarheid over weg en spoor, en onze arbeidsmarkt kunnen verbeteren.

Wij stellen het zeer op prijs wanneer u onze oproep en tekstsuggesties meeneemt in de onderhandelingen op weg naar een nieuw regeerakkoord. Tot slot sluiten we ons graag aan bij de inhoud van de Akte van Oost die politici van negen partijen hebben opgesteld, en de brief van de provincies Gelderland en Overijssel aan de informateur.

Nederland staat voor grote uitdagingen, zoals de omslag in bestuurscultuur, de coronacrisis, de woningnood en de problematiek rond stikstof en droogte. Door onze schaalgrootheid en betrouwbaarheid als samenwerkingspartner is de Achterhoek de ideale plek om te leren en te experimenteren. Wij staan altijd open voor samenwerking en steken, zoals u dat van ons ook bij de Regio Deal gewend bent, snel de handen uit de mouwen voor onze mooie Achterhoek, voor een mooier, schoner en gezonder Nederland, voor een betere wereld. In de Achterhoek blijft het niet bij plannen, we komen graag meteen in actie. Of zoals we dat hier zeggen: **d'ran** (het zou een treffende ondertitel voor uw regeerakkoord zijn).

Met vriendelijke groet,

Mark Boumans
voorzitter Regio Achterhoek
voorzitter Achterhoek Board
burgemeester Doetinchem

Otwin van Dijk
lid dagelijks bestuur Regio Achterhoek
burgemeester Oude IJsselstreek

Mirjam Koster-Wentink
vicevoorzitter Achterhoek Board
Voorzitter CvB Graafschap College

Koen Knufing
vicevoorzitter Achterhoek Board
voorzitter VNO-NCW Achterhoek
DGA Marku Bouw